

"CiU i PSC representen els mateixos interessos"

1999
Eleccions
1999

Josep Lluís Carod-Rovira, secretari general presidenciable d'ERC, en les eleccions al Parlament de Catalunya més polaritzades entre CiU i PSC. Tot i això, la formació que dirigeix aquest filòleg de Cambrils vol ser la peça clau del proper trencaclosques polític català.

Les enquestes presenten ERC com a força decisiva. Quins punts us faran decidir?

—Esquerra s'ha situat no al centre del discurs polític, sinó al mig del debat. Hem volgut superar la reducció de les eleccions a una qüestió de simples pactes i hem plantejat, des del principi, punts de programa polític per governar. Hem parlat de sis punts bàsics.

El més important és la creació d'un espai social català per garantir que salaris, pensions i protecció social estiguin en funció del cost de la vida a Catalunya, més alt que el de l'estat. Si no, els treballadors i pensionistes catalans són tractats discriminatòriament. Aquest és un punt bàsic i prioritari per nosaltres.

En segon lloc, necessitem actualitzar l'estatut de Catalunya per afrontar canvis tan transcendents com l'entrada a la UE, la revolució tecnològica i comunicacional, el fenomen de la immigració extracomunitària... Per tant, la reivindicació de més autonomia política és inseparable de més benestar material per als ciutadans, perquè ens falten instruments legals per garantir-lo.

Cal també un sistema de finançament basat en el concert econòmic que garanteixi la prestació dels serveis públics i la reducció del nivell de privatització en camps com la sanitat, l'educació, l'assistència social, les infraestructures de peatge...

També és necessària la presència, sense intermediaris, a Europa i la recuperació d'unes indústries de la cultura modernes, amb vocació internacional, com ara el sector discogràfic, editorial, de l'espectacle...

En sisè lloc, hem d'iniciar un procés de modernització del país, mitjançant un pla de desenvolupament de la Catalunya interior i un seguit de mesures com la implantació del cable, l'extensió de la telefonia mòbil i terrestre en el conjunt del país, la gaseficació...

Aquests són els punts bàsics que posarem sobre la taula i que es resumeixen en més capacitat de decisió política a Catalunya perquè la gent hi visqui més bé.

—La vostra posició s'ha definit amb el terme de l'"equidistància" entre PSC i CiU...

—L'"equidistància" és la paraula que s'han inventat aquells que volen reduir el joc democràtic només a

A o B, tot volent amagar a la ciutadania que com a mínim hi ha C. Doncs bé, nosaltres som aquesta C. Defensem la viabilitat d'Esquerra Republicana com a un projecte propi i diferent dels que presenten CiU i el PSC, que en el fons representen els mateixos interessos, especialment des de les cúpules dirigents, que són del mateix perfil social.

—L'acord de govern entre CiU, PSC i ERC per afrontar els grans reptes que diuen que s'han d'encarregar la propera legislatura, és viable o és anar-se'n per la tangent?

—La proposta és sensata, si tenim en compte que els països que tenen estat —no és el nostre cas—, d'això en diuen qüestions d'estat. Bé, nosaltres tenim qüestions de país. Ningú que sigui sensat pot pensar que Catalunya pot iniciar el procés d'actualització de l'Estatut o modificar el sistema de finançament —insisteixo, sempre per augmentar el benestar de la gent— amb CiU o PSC a l'oposició. Crec que aquests temes són suficientment importants com perquè no es deixin en mans

d'un govern minoritari.

Acords així ja s'han produït al País Basc, quan els socialistes van governar amb PNB i EA. I el que ha hagut a les Illes —i això sembla que hi ha gent que no ho acaba d'entendre— és un govern amb aquestes característiques. És un govern en què hi ha partits d'esquerres amb connexions estatals, però també hi ha dues formacions nacionalistes, una de les quals és de

"La realitat dels pactes europeus —entre CiU-PSM i ERC-UM— és el resultat d'una suma d'errors anteriors i també d'un seguit de circumstàncies adverses en el present. Estic convençut que els anys configuraran un panorama diferent al d'ara."

centre. Per tant, no hi ha govern de concentració nacional possible, sense centre polític ni sense nacionalisme. I ningú no hauria d'oblidar que al govern de les Illes hi ha UM, amb qui vam anar en les últimes eleccions europees, hi ha el PSM, que anà amb CiU, i, en el cas concret d'Eivissa i Formentera, hi ha el pacte progressista que ha donat presència a ERC allà.

—Ara que ho diu... CiU-PSM i ERC-UM, no ballen amb parelles canviades?

—Crec que la realitat dels pactes electorals europeus és el resultat d'una suma d'errors anteriors i també d'un seguit de circumstàncies adverses en el present. Personalment, me n'alegro molt de l'avenç del nacionalisme d'esquerres a cadascuna de les Illes. I estic convençut que els anys ajudaran a configurar un panorama diferent del que hi ha ara.

—Des del PSC i Iniciativa es retreu sempre el pacte d'ERC amb CiU l'any 80, que va permetre que governés Pujol. Va ser un error?

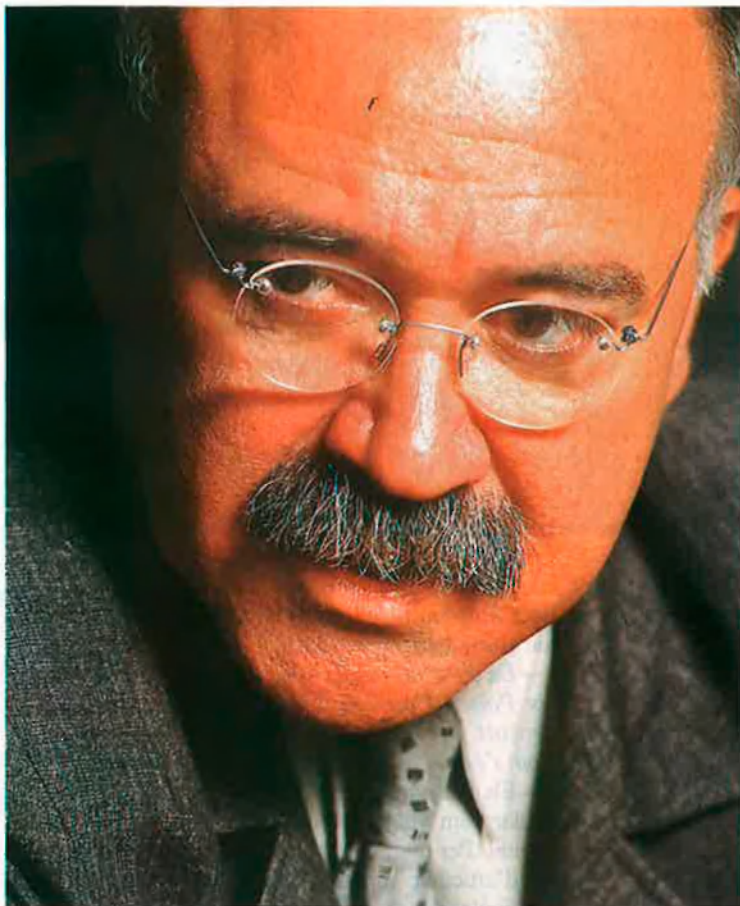
—En primer lloc, ningú de l'actual direcció del partit militava llavors a ERC. Però de la mateixa manera que jo assumeixo Macià, Companys, Irla i Tarradellas, assumeixo la història del partit en la seva integritat, amb encerts i errors. Aquell pacte, no de govern sinó d'investidura, l'electorat el va castigar perquè el va considerar un error. També és cert que va ser un error que no es produís llavors un govern de concentració nacional. Un fet que ja defensava Esquerra, al qual el PSC s'hi negà, i que li ha comportat quedar-se fora del govern de Catalunya durant vint anys, és a dir, el fracàs en el seu objectiu fundacional d'aconseguir una majoria d'esquerres per governar la Generalitat.

Però, crec que si parlem de l'any 80 és bo que en parlem a tots els nivells, de què feia cadascú, quins eren els referents interns i externs de cada formació, les amistats exteriors, les ajudes i les defenses ideològiques que s'hi feien, de manera particular les de sistemes tan absolutament dictatorials i autoritaris com hi havia en aquells moments a Europa...

Ningú està legitimat per donar lliçons, sobretot quan, en una ciutat com Tortosa, s'ha produït un pacte vergonyant amb el qual Iniciativa i PSC han pactat amb el PP. Hem de superar aquella fase en què hi ha gent que es dedica a pontificar ex-càtedra sobre qui és i qui no és d'esquerres, a no ser que a partir d'ara, el PP del Baix Ebre sigui trotsquista o maoïsta...

—ERC està omplint de contingut social el missatge independentista. Això comporta aigualir-lo?

—Crec que és just el contrari. L'independentisme no és una ideologia, és un objectiu polític. Jo no lluito només per la independència de Catalunya, no lluito només per una Catalunya lliure i sobirana o uns Països Catalans que puguin compartir una sobirania política amb un caràcter federal intern. Lluito perquè a través d'aquest procediment, no només puguem salvar l'expressió nacional de la cultura, sinó que assegurem una qualitat de vida digna per a la gent que habita aquests territoris. Justament el discurs de la quotidianitat és el millor per reforçar l'objectiu d'assolir la màxima sobirania per a la nació catalana en el context europeu.

—Quina és la diferència entre el nacionalisme progressiu de CiU i l'independentisme d'ERC?

—Convergència ha convertit el nacionalisme de caràcter progressista de les seves bases, i de molts dels seus militants, en una espècie de catalanisme dels negocis. Ha confós el benestar general del país amb el benestar d'unes dotzenes de parents i amics que han tret benefici de la política de CiU, de les seves relacions amb Madrid i de la seva influència als consells d'administració de determinades empreses.

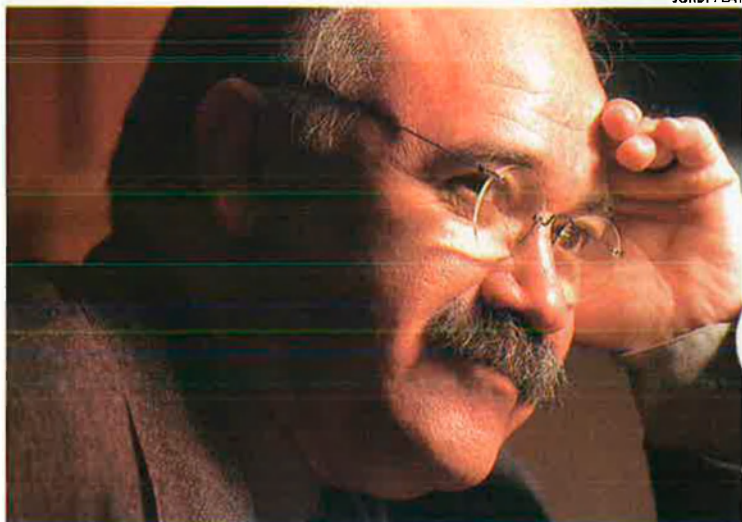
En el cas d'ERC, el plantejament d'un independentisme progressista coherent busca el benefici al servei de les majories, de les classes mitjanes, del petit i mitjà empresari que no especula, que no es corromp i no paga comissions de serveis per les adjudicacions de l'administració.

A més a més, els progressos teòrics que de tant en tant ha formulat CiU queden desmentits per la realitat i la pràctica. Per més simpaties que digui Convergència que té cap allò que representa Esquerra, a l'hora de la veritat amb qui s'entén al Parlament de Catalunya és amb el PP, amb qui pacta les lleis i els pressupostos.

Però queden també rebutjats pels perfils de les llistes electorals. Crec que la llista electoral que presenta CiU és fonamentalment una llista en contra de la Declaració de Barcelona i de tot allò que representa. Perquè algunes de les persones que més emblemàticament haurien pogut representar aquesta Declaració o bé han

“Ningú està legitimat per donar lliçons, sobretot quan, en una ciutat com Tortosa, s'ha produït un pacte vergonyant amb el qual IC i PSC han pactat amb el PP. Hem de superar aquella fase en què hi ha gent que es dedica a pontificar ex-càtedra sobre qui és i qui no és d'esquerres, a no ser que a partir d'ara, el PP del Baix Ebre sigui trotsquista o maoïsta...”

JORDI PLAY

"La llista electoral que presenta CiU és en contra de la Declaració de Barcelona i de tot allò que representa. Algunes de les persones que més haurien pogut representar-la o bé han caigut de les llistes o bé van en uns llocs amb un nivell de protagonisme absolutament secundari."

caigut de les llistes o bé van en uns llocs amb un nivell de protagonisme absolutament secundari.

—*En diferents ocasions ha dit que els Països Catalans són un dels llengües perduts en la transició. Com s'han d'articular avui?*

—Els Països Catalans s'han d'articular com vulguin. Això és fonamental. Per tant, vol dir que no els ha d'articular ningú. I no s'han d'articular des de Barcelona, ni des del Principat de Catalunya solament. Hem de potenciar la idea de nació compartida, és a dir, d'espai nacional, de llengua, de cultura compartides.

Hem de basar la nostra identitat col·lectiva, no només en referents culturals o emblemàtics, sinó també en referents econòmics i de valors. Una identitat no és només una llengua, són també els valors col·lectius assumits com a propis pel conjunt de la ciutadania que configura un espai, no solament amb una mateixa llengua, sinó també amb problemes molt similars, que requiriran solucions semblants.

Però hem de desterrar, i aquí crec que ens hem equivocat tots, la concepció centralista de la nació. El Principat no és més nació catalana del que ho vulguin ser la resta de territoris. Per tant, jo crec que el projecte nacional de Països Catalans ha d'anar tan lluny com vulgui la voluntat majoritària de la gent.

—*Sobre aquest tema, a les Illes hi ha hagut canvis, a Catalunya en poden haver. Però al País Valencià...*

—Cada territori té una realitat diferent. Però en tot cas, la nostra societat amb consciència pròpia, on s'ha d'articular és sobretot al País Valencià. Molta gent hauria de fer-hi un pensament. El BNV, Esquerra i País, aquella gent que ha cregut que el PSPV podia ser

una eina valencianista i de futur, així com ERC i d'altres formacions del País Valencià, hauríem de fer el pensament, sense complicar-nos gaire la vida, que cal una expressió político-cultural única, del que en podríem dir valencianisme democràtic i progressista.

—*Què s'hi juga Catalunya en les pròximes eleccions?*

—Primer, segons la perspectiva de molta gent, qui serà el proper president de la Generalitat. Jo afegeixo quina serà la llista més votada o qui serà el cap del govern en minoria, perquè l'època de majories absolutes ja ha passat. Per tant, pot passar qualsevol cosa. L'any 1980, segons totes les enquestes i els politòlegs, el president de la Generalitat es deia Joan Reventós. Ara l'escenari és més obert que mai. I on és escrit que el president de la Generalitat es diu només Pujol o Maragall? Hi ha d'altres combinacions possibles. Si realment per uns es tracta d'assegurar la continuïtat d'un president nacionalista a la Generalitat, hi ha d'altres

sortides... Si es tracta que es produeixi un relleu en el govern de la Generalitat i que finalment hi hagi un president que procedeixi de la tradició progressista i d'esquerres, també hi ha altres sortides. Per nosaltres no hi ha res tancat, i així ho farem constar en qualsevol acord de govern.

També ens juguem qui serà el tercer partit que condicionarà el govern. Només poden ser-ho dos, perquè només en queden dos: PP o ERC. Si és ERC, hi ha la garantia que s'avança en el terreny social i, per tant, també en el terreny nacional. Si qui condiciona aquest govern és el PP, és la marxa enrere, un procediment no recomanable en cap situació de la vida. El PP ja ha dit que no es toca l'Estatut, que s'ha de derogar la Llei de Política Lingüística...

—*I què s'hi juga ERC?*

—En aquestes eleccions també ens juguem qui deixem en millor posició per assumir l'eix vertebrador de la política catalana en l'etapa del post-pujolisme, en el terreny del

catalanisme, i en l'etapa del post-socialisme, en el terreny de les esquerres. D'aquí a quatre anys, tothom sap que CiU, amb Jordi Pujol com a candidat, no serà una oferta possible i que PSC-Ciutadans pel Canvi-IC, amb Maragall-Ribó, tampoc. Com més forta sigui Esquerra Republicana, millor podrà fer-se càrrec del relleu de CiU, en el catalanisme, i del PSC, en el de l'esquerra i el progressisme. La voluntat de Maragall és situar-se en el centre liberal i progressista, jugar en el mateix terreny de CiU. Això deixa un enorme espai d'esquerra social.

"El BNV, Esquerra i País, la gent que ha cregut que el PSPV era una eina valencianista, així com ERC i altres formacions del País Valencià, hauríem de fer el pensament que cal una expressió político-cultural única del valencianisme progressista."

Enric Rimbau